

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 10 juli 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2019-001782 - gemeente Rheden
Activiteit : Renovatie wooncentrum De Ulenpas aan Korte Wal 237 te Velp
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : H.S.H.O. De Ulenpas
Zaaknummer : 2019-001782

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van H.S.H.O. De Ulenpas, Korte Wal 237, 6882 GS Velp, hierna te noemen de aanvrager, van 5 februari 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 5 februari 2019 ontvingen wij een aanvraag van H.S.H.O. De Ulenpas voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 21 juni, 3 en 4 juli 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 17 juni en 4 juli 2019 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan H.S.H.O. De Ulenpas, Korte Wal 237, 6882 GS Velp;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Korte Wal 237 te Velp zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2021.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-001782.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-001782.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-001782.

10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-001782. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-001782.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en de werkzaamheden aan de kopgevels van de bebouwing en de werkzaamheden op en rondom de permanente voorzieningen van vleermuizen.
16. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatste stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
17. De te renoveren bebouwing dient ten minste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en als de avondtemperatuur minimaal 10°C is ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en (indien van toepassing) buiten de kwetsbare kraamperiode. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de geschikte methode en het geschikte moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

18. De werkzaamheden aan gevel 2b, waar de kraam- en massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is vastgesteld, dienen uitsluitend in de periode van 1 augustus tot eind oktober plaats te vinden.
19. De versturende werkzaamheden dienen gefaseerd uitgevoerd te worden, waarbij pas aan de andere toren gewerkt kan worden als de werkzaamheden aan de ene toren afgerond zijn. De werkzaamheden betreffen het na-isoleren van de spouwmuren, het vastzetten van het metselwerk aan de binnenmuur met behulp van spouwankers en het voegherstel.
20. De lichte niet-versturende werkzaamheden kunnen bij beide torens tegelijk plaatsvinden. De werkzaamheden betreffen het reinigen van de muren met een hogedrukreiniger/luchtdrukspuit en het sauzen van de kopgevels.
21. Er dient geen isolatiemateriaal in de te behouden spouwvakken terecht te komen.
22. Monitoring van de permanente voorzieningen dient plaats te vinden in de eerste 3 jaren na afronding van de werkzaamheden aan het wooncentrum. De resultaten van de monitoring dienen in hetzelfde jaar dat elke monitoringsronde is uitgevoerd ter beoordeling aangeboden te worden aan de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-001782. Indien de monitoringsgegevens van de vleermuizen een negatieve trend laten zien kunnen er aanvullende maatregelen opgelegd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Eind 2018 is gestart met de renovatie van een wooncentrum. Het wooncentrum beschikt over 234 woningen en 2 dienstwoningen en bestaat uit 2 woontorens van elk 13 verdiepingen hoog, die met elkaar zijn verbonden door middel van laagbouw. De nog uit te voeren renovatiewerkzaamheden bestaan uit het na-isoleren van de spouwmuren, het vastzetten van het metselwerk aan de binnenmuur met behulp van spouwankers (4/m²), voegherstel (uithakken van voegen en opnieuw voegen) en het sauzen van de kopgevels. Deze werkzaamheden starten vanaf augustus 2019 en duren waarschijnlijk tot de winter van 2019. De werkzaamheden per toren zullen ongeveer 5-6 weken duren.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven op pagina 8 en 9 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan vleermuizen H.S.H.O. "De Ulenpas" Velp van 20 juni 2019. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijf plaats	Massawinter verblijfplaats	Paarverblijfplaats	Zomerverblijfplaats
Gevel 1a				max. 8
Gevel 1b			1	max. 8
Gevel 2a				max. 9
Gevel 2b	1 voor 60 individuen*	1 voor 60 individuen*	1	>10

* = de kraamverblijfplaats en de massawinterverblijfplaats bevinden zich op dezelfde locatie.

De verblijfplaatsen zijn in alle kopgevels aangetroffen, zie figuur 2 van bijlage 2. De vleermuizen kunnen de spouwmuur van de kopgevels bereiken via de open stootvoegen boven en onder de vloerplaten.

Niet aangetroffen zijn:

- Voortplantings- en rustplaatsen van andere vleermuissoorten, vogels met jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden wordt:

- Een deel van de aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, zie figuur 2 van bijlage 2.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden preventieve maatregelen voorgesteld, waarbij een deel van de aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen wordt ontzien.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 5 op pagina 11 en 12 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan vleermuizen H.S.H.O. 'De Ulenpas' Velp' van 5 februari 2019 en samengevat in de volgende tabel. In figuur 2 van bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen vindt plaats in de periode van 1 augustus tot 15 oktober en/of de periode van 15 april tot 15 mei	Er wordt geen gebruik gemaakt van tijdelijke verblijfplaatsen.	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt met exclusion flaps, die over alle spouwvakken geplaatst worden. Het ongeschikt maken vindt plaats wanneer de temperatuur in de nacht na het ongeschikt maken >10 graden Celsius is.	Er blijven 6 spouwvakken toegankelijk voor vleermuizen. Deze worden dus niet nageïsoleerd. De spouwvakken hebben elk een breedte van 1 woning. In deze spouwvakken wordt geen voegherstel uitgevoerd en ook geen extra spouwankers geplaatst. De muur direct rond de open stootvoegen in de spouwvakken wordt niet gesausd.

Daarnaast worden tijdens de werkzaamheden bij de 2 binnenste gevels (1b en 2a) hangbruggen toegepast en bij de 2 buitenste gevels (1a en 2b) open steigerconstructies. De steigers zijn niet voorzien van doeken en de vloerdelen van de steigers laten maximale ruimte tot de open stootvoegen. Ook worden geen lampen op de kopgevel gericht en er wordt niet gewerkt tussen zonsopgang en zonsopgang. Tijdens de werkzaamheden aan de kopgevels moet een deskundige op het gebied van gewone dwergvleermuizen op afroep beschikbaar zijn, om waar nodig, te adviseren bij de werkzaamheden. De werkzaamheden aan de toegankelijke spouwvakken, en specifiek de wijze van sauzen, moeten in ieder geval afgestemd worden met de deskundige.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende. De 2 spouwvakken die door het merendeel van de waargenomen vleermuizen als kraam- en massawinterverblijfplaats in gebruik zijn, moeten te allen tijde in de kraam- en overwinteringsperiode beschikbaar blijven voor gewone dwergvleermuizen en tevens buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven. Dit houdt specifiek in dat de werkzaamheden aan gevel 2b uitsluitend in de periode van begin augustus tot eind oktober uitgevoerd mogen worden. Daarbij moet er gefaseerd gewerkt worden, waarbij de versturende werkzaamheden pas aan de andere woontoren plaats mogen vinden als de werkzaamheden aan de ene toren afgerond zijn. Lichte niet-versturende werkzaamheden kunnen bij beide gevels tegelijk uitgevoerd worden gezien de hangbruggen en open steigerconstructies de in- en uitvliegopeningen voor de vleermuizen niet belemmeren. Hiermee zullen er voldoende uitwijkmogelijkheden voor de vleermuizen tijdens de werkzaamheden beschikbaar zijn en ook buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet plaatsvinden wanneer er 3 dagen achter elkaar minimaal 10 graden Celsius is. De spouwvakken zijn aan de lange zijde van elkaar gescheiden door vloerplaten. De korte zijde is in de meeste gevallen gescheiden door natuurlijke barrières zoals kozijnen. Indien de te behouden spouwvakken aan de korte zijde niet van de na te isoleren spouwvakken gescheiden zijn, dient er alsnog een barrière geplaatst te worden zodat er geen isolatiemateriaal in de te behouden spouwvakken terecht komt.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven op pagina 13 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan vleermuizen H.S.H.O. 'De Ulenpas' Velp' van 5 februari 2019.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Door de gekozen werkwijze, inrichting en periode zijn er geen alternatieve oplossingen voorhanden die minder effecten hebben op vleermuizen. Wij concluderen daarom dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 10 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan vleermuizen H.S.H.O. 'De Ulenpas' Velp' van 5 februari 2019 is beschreven welk wettelijke belang op het project van toepassing is.

Beoordeling van belang(en)

Door de aanwezige bebouwing te voorzien van een energielabel B wordt voldaan aan de afspraken in het kader van het landelijke Energieakkoord. Daarbij zorgen de renovatiewerkzaamheden voor een verminderd risico op gezondheidsklachten bij de bewoners en wordt de openbare veiligheid geborgd, doordat de buitenmuren beter verankerd worden met de binnenmuren.

Wij kunnen daarom instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 14 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan vleermuizen H.S.H.O. 'De Ulenpas' Velp' van 5 februari 2019 is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Door het toegankelijk houden van een aantal spouwvakken, waaronder ook de spouwvakken waar de kwetsbare kraamverblijfplaats en massawinterverblijfplaats zijn vastgesteld, kunnen de gewone dwergvleermuizen gebruik blijven maken van de woontorens. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt daarom niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soort(en) en verbod(en). Omdat niet alle verblijfplaatsen intact blijven, moet een deel van de aanwezige vleermuizen uitwijken naar andere verblijflocaaties. Hierdoor is er tevens sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb, het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provinciaal loket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

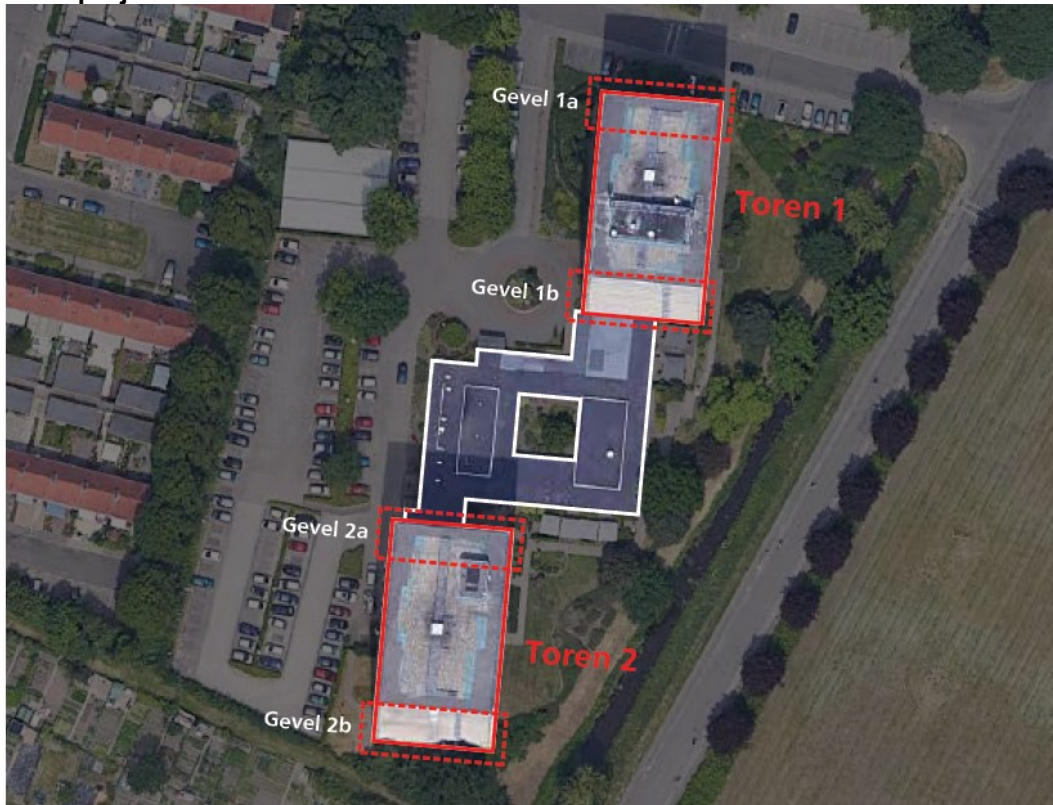
De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: figuur 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: figuur 2: Permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis

BIJLAGE 1

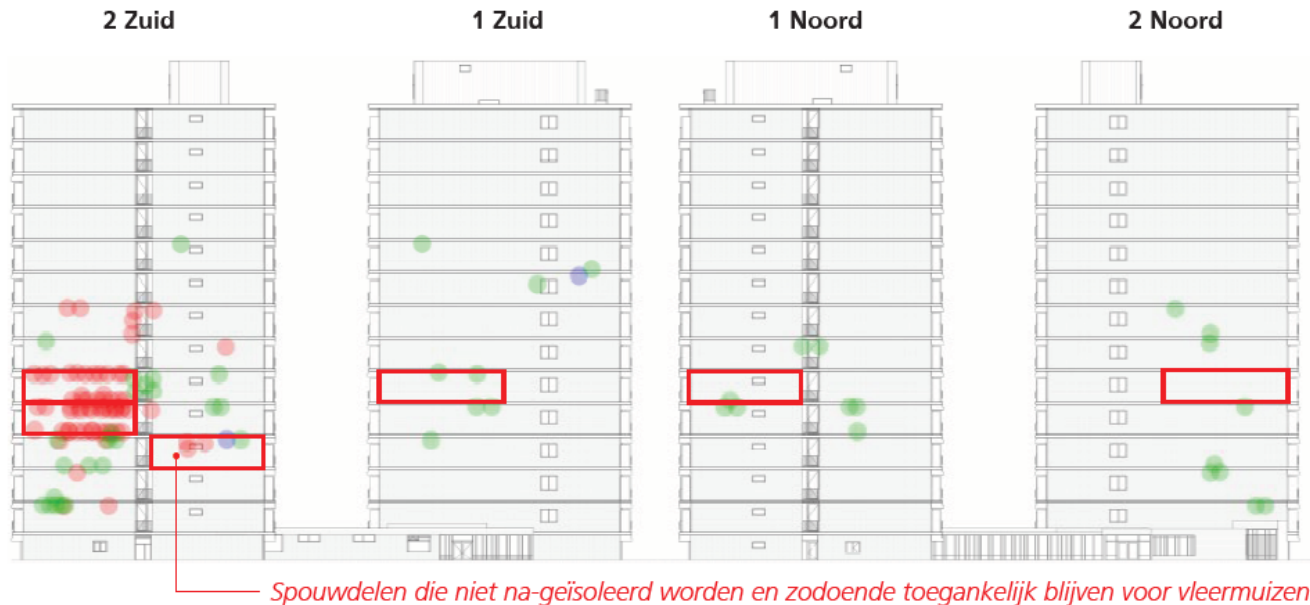
Kaart projectlocatie

Figuur 1. Begrenzing plangebied

BIJLAGE 2

Permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis

Figuur 2. Rode bollen zijn locaties van uitvliegende gewone dwergvleermuizen welke waarschijnlijk behoren tot een kraamkolonie. Groene bollen zijn zwervende of invliegende individuen. Blauwe bollen zijn vermoedelijke paarverblijfplaatsen. Rode vlakken zijn de te behouden verblijflocaaties voor de gewone dwergvleermuis.